Juha Roppola 11.1.2018 1/19/L/A

Eduskunta
Ympäristövaliokunta
YmV@eduskunta.fi

Asiantuntijapyyntö: Ympäristövaliokunta, perjantai 11.1.2019 klo 09:30

Asia: U 56/2018 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksista Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksiksi (kestävä rahoitus)

Pyydettynä lausuntona kestävien investointien luokitusjärjestelmästä Metsäteollisuus ry toteaa seuraavaa:

Euroopan komissio antoi 24.5.2018 asetusehdotuksen kestävää sijoittamista helpottavasta kehyksestä. Yhtenäiseen kestävien investointien luokitusjärjestelmään tähtäävä ehdotus on monella tapaa kestävän rahoituksen edistämisen keskiössä, mikä korostaa ehdotuksen merkitystä eri toimialoille.

Luokitusjärjestelmän ympäristötavoitteita ovat ilmastonmuutoksen hillintä, ilmastonmuutokseen sopeutuminen, kestävä vedenkäyttö, kiertotalouden edistäminen, päästöjen vähentäminen ja ekosysteemien suojelu. Metsäteollisuus on kannattanut näitä ylätason tavoitteita, joihin pääsemiseen metsäyhtiöt tarjoavat ratkaisuja.

1 Metsäteollisuus tarjoaa kestäviä ratkaisuja ilmastonmuutoksen hillintään

Metsäteollisuus yhtyy valtioneuvoston näkemykseen siitä, että metsien kestävään hoitoon ja käyttöön perustuvat investoinnit on nähtävä jatkossakin kestävinä ja houkuttelevina sijoituskohteina. Metsäteollisuus tuo markkinoille uusiutuvista ja kierrätettävistä raaka-aineista valmistettuja, ekologisesti kestäviä tuotteita. Vastuullisuus on mukana aina metsästä tuotantoon ja lopputuotteiden kuljettamisesta kierrätykseen asti. Puusta jalostetut moninaiset tuotteet ja metsäteollisuuden uudet innovaatiot ovat merkittävä mahdollisuus vähennettäessä sekä korvattaessa fossiilisista raaka-aineista tuotettujen materiaalien käyttöä ja niiden ympäristöhaittoja. Biopohjaisessa kiertotaloudessa metsistä saatavien luonnonvarojen ja palveluiden arvo säilyy talouden kierrossa mahdollisimman pitkään.

Vuonna 2017 metsäteollisuuden viennin arvo Suomesta kasvoi 12,1 miljardiin euroon ja sen osuus koko Suomen tavaraviennistä oli 20,2 prosenttia. Arvoketjun verojalanjälki puolestaan on kotimaassa noin neljä

miljardia euroa, hankintatoimialat ja metsätalouden kantorahatulot mukaan lukien.

2 EU:n ei tule muuttaa perussopimuksissa määriteltyä toimivaltajakoa

Valtioneuvosto toteaa kannassaan hyvin, että EU:lla ole yhteistä metsäpolitiikkaa ja katsoo, ettei asetusehdotuksen tule muuttaa EU:n perussopimuksissa määriteltyä toimivaltajakoa, vaan ainoastaan luoda edellytykset käsitellä metsätalouden investointeja osana kestävää rahoitusta koskevaa kokonaisuutta.

Vaikka kestävien investointien luokitusjärjestelmän ylätason tavoitteet ovat hyviä, metsäteollisuuden mielestä tarkempien teknisten tarkastusvaatimusten olisi perustuttava olemassa olevaan EU-lainsäädäntöön tai strategioihin. Ajatus sisältyy valtioneuvoston kantaan, mutta siinä tulisi näkyä vahvemmin, miten valmistelun edetessä johdonmukaisuus varmistetaan käytännössä. Asetusehdotuksessa annettaisiin komissiolle valtuus antaa delegoiduilla säädöksillä tarkempia teknisiä tarkastusvaatimuksia taloudellisille toimille, ja valtioneuvoston kirjelmän mukaan tekniset tarkastusvaatimukset oikeastaan rakentaisivat taksonomian. Metsäteollisuus yhtyy valtionneuvoston näkemykseen siitä, ettei delegoitujen säädöksien pitäisi ylittää jäsenvaltioiden toimivaltaa metsien suhteen.

Metsäteollisuus haluaa lisäksi muistuttaa komission tukena toimivasta teknisestä taksonomiatyöryhmästä. Työryhmä laatii listaa taloudellisessa toiminnassa huomioitavista ja raportoitavista toimista, joihin yllä mainitut komission tekniset tarkastusvaatimukset perustuisivat. Työryhmä on esittänyt muun muassa metsätaloutta koskeville investoinnille vuosittaista kasvihuonekaasupäästölaskentaa, mikä ei ole linjassa juuri hyväksytyn EU:n LULUCF-päätöksen kanssa.

3 Metsätalouden ja metsäteollisuuden valmistamien tuotteiden yhteys tunnistettava

Valtioneuvoston kirjelmä hahmottaa ilmastonmuutoksen hillinnän poikkisektoriaalisuuden, mutta Suomen kannan tulisi selvemmin ottaa huomioon metsätalouden yhteys puun jalostamiseen erilaisiksi tuotteiksi. Metsätalous on jo hankkeen alkuvaiheessa erityisen huomion kohteena. Hankkeen jatkovalmistelun pitäisi kuitenkin ottaa huomioon, että metsätalouden ja puun jalostamisen tarkasteleminen irrallaan voi johtaa ristiriitaisiin arvioihin. Esimerkiksi biopohjaisen kiertotalouden tunnustettujen hyötyjen saaminen edellyttää, että luokitusjärjestelmä kohtelee tasapuolisesti sekä metsätaloutta että metsäteollisuutta. Jatkovalmistelun tulee perustua lähtökohdalle, jossa uusiutuvista raaka-aineista valmistettujen tuotteiden rooli korvattaessa uusiutumattomia tunnistetaan laajasti.

4 Liian yksityiskohtainen raportointi voi kääntyä ehdotuksen tavoitteita vastaan

Valtioneuvosto kiinnittää myös huomiota siihen, että liian yksityiskohtainen tai kohtuuttoman hankalaan raportointiin johtava taksonomia voisi hidastaa ehdotuksen tavoitteiden toteutumista. Metsäteollisuus ry pitääkin huolellisen valmistelun ja perusteluiden pohtimista tärkeänä, sillä hankkeen vaikutukset voivat olla kauaskantoiset ja laajat. On myös tärkeää, että valtioneuvosto ottaa kannassaan huomioon ehdotuksen vaikutukset eri sektoreihin.

Onnistuessaan kestävä rahoitus saattaisi vahvistaa metsäteollisuuden kilpailukykyä, mutta sen monitasoisuuden takia jatkovalmistelun pitää perustua seikkaperäisiin vaikutusarvioihin eri alojen yritysten näkökulmista. Epävarmuus sääntelyn kehittymisestä voisi puolestaan vähentää investointihalukkuutta kestäviin kohteisiin, mikä kääntyisi kestävän rahoituksen tavoitteita vastaan.

Valtioneuvosto tunnistaa luokitusjärjestelmän kunnianhimoiseksi, mutta myös haasteelliseksi rakentaa. Esiin nostetut seikat korostavat osallistavan ja tasapuolisen valmistelun merkitystä myös jatkossa.

Metsäteollisuus ry

Timo Jaatinen
toimitusjohtaja